

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Hippocrates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A quod nonnulli legendum arbitrantur, *Capitū munitio triplex*, pro tribus pilei speciebus, vel triplici
eorum conditione, qui pileum assequerentur. Sedenim minutio, inferius ostendemus, longe casti-
or est lectio. Quod vero attinet ad libertates, tres manumittendi rationes erant. Prima, qua majo-
rem & justam libertatem consequbantur, ita ut etiam cives Romani fierent. Altera, qua Latini fie-
bant, ex lege Julia Norbana-Postrema, qua in ordinem dedititorum ex lege Aelia Santia adscribeban-
tur. Tres has manumittendi species tangit Boëtius primo Topicorum commentario. Apud Tacitum
duas tantum institutas reperias. Quas vero Boëtius enumerat, sunt, census, vindicta, testamentum,
de quibus apud Jurisconsultos copiosius, de his Plautius, Cassina: *Tribus, inquit, conduci non possum*
libertatibus, quin ego bode illis comparem magnum malum.

FLAMINES. CAP. X.

Sane pileus apud Romanos Sacerdotii symbolum semper fuit. Nam Flamines à Numa constitū-
ti, quasi pileamines dicti, quamvis nonnulli arbitrētur à Flammeo, quod est capitū tegumentum, *Flamines*
unde dicti.
B appellatos. Nam & infulae, & mitrae, & amictus alii atq; ali sacrificulis attributi: sedenim ut in Sa-
cerdotio pileum præstare fateamur, Fabii Pictoris authoritas facit, qui Flaminem ait non posse esse
sub dio sine pileo, sub tecto autem, ut libebat: quem quidem morem in sacerdotio etiam nostro ser-
vari nemo non videt. Domo enim provehi præsulem sine pileo, nefas habetur.

HIPPOCRATES. CAP. XI.

A Nte alias autem antiquorum statu Hippocratis imago pileata celebratur, eoq; habitu multis *Pileata Hip-*
A locis erecta. Ex eo nonnulli hieroglyphicē interpretati sunt partem eam custodiendam, in qua, *poecratice in-*
tanquam in domicilio, princeps animus resideret, totaq; intelligendi vis collata esset. Alii ex Græ-
cis solam hominis nobilitatem inde intelligi volunt: utpote qui cognationem ab Appolline & ab Her-
cule traheret. Nam eum ab Aesculapio oriundum senatus Atheniensis testatus est publicis etiam mo-
numentis. Id vero si ad libertatem referamus, cui potius Liberatoris nomen accommodare debea-
mus, quam illi, qui tot mortalium corpora morbis tot obnoxia liberavit, & bona restituit valetudini.
C sique humanæ incolumitatis author appellandus, si merito tum titulo honestare voluerimus? Non
defuere tamen qui rem maligne admodum interpretarentur, & quod illi honoris causa datum erat,
modo calvitium, modo imbecillitatem capitis, modo quid illi inanius tradiderint inde significari.
Quod quidem de Pericle memoriz proditum est, qui ea de causa pileo uti consueverit, quia capite
esset supra modum acutio, unde ab æmulis χοιρωνέ Φαλαρον appellabatur. Hinc etiam, ut alibi dixi,
statua ejus cum casidle posita. Formam tamen hanc, quæ dedecori nonnullis adscribitur, Ge-
nuenses honorificam, & adeo ingenuam ducunt, ut obstetrices statim nato pueru nihil diligenter
current, quam infantili caput tenerum, palmis digitorum complexu complicatis, ad strictum produ-
cere, & fasciis colligatum, donec solidius fiat, conservare.

FORMA PILEI. CAP. XII.

A NTIQUA vero forma pilei est, quam Lucianus in Dipsade describit, dimidium quippe corti-
cis alicuius ovi. Nam apud Garamantas ex struthiorum ovis singulis in æquas partes disiectis,
D bini sunt pilei. Tanta ibi est ejus ovi magnitudo, eoq; capitū tegumento populi illi sibi plurimum
applaudunt. Eo porro pilei figura est in numero, quem Imp. Gordianus Pius Fel. Aug. cusit, cum signo *Gordiani*
ab altera parte, cuius lœva hastæ toto cubito surrecto innititur, dextera pileum ea qua dictum est for-
ma prætendit, inscriptio, LIBERTAS AUG. Non negarim tamen in aliquot munimentis, ubi signa ma-
jora sunt, extrellum pilei marginem paululum sursum versus infle&ti, utin statuis aliquot observav-
imus, præfertim Mercurii. Sed & numismata pleraque eam pene speciem ostendunt. Variatum autem
apud has & illas nationes, ut alii marginem dilatarint, tam pluviis amoliendis, quam sereno umbris
captandis: alii cavam partem præferint, alii alte fustulerint, eamq; acuminatam, alii produixerint, alii
planam esse maluerint. Neq; tamen nescius sum pilea apud Romanos ex lacernis cæsis consui solita,
quod & apud Papinium & Martiale habetur, quem morem longo antiquatum tempore, nostra ætas *Hißpani*
Ut Galli.

Rrr 2

revoca